

גלוון תתקתו • עדש"ק פרשת ויקהיל
• שנת העשרים •

ליקראת שבת

יעונים וביאורים בפרשת השבע

האם משה עצמו נצווה במלאת המשכן?

שמירת השבת והתיקון לחטא העגל

הגדרת מלאת מבעיד לשיטת הרמב"ם

מחיצת השקל בעבודת הרוחנית

קובץ זה יוצא לאור
לעילוי נשמה האי גברא רבא, רודף צדקה וחסד
זכה לפזר מכיספו להדפסת תורה כ"ק אדמור מליבאוצויש ז"ע
הרבי החסיד ר' מאיר בהדר' שמחה יצחק זייןאנץ ע"ה
ס. פאולו ברזיל

כלב"ע ביום ג' סיון ה'תשפ"א

תנצב"ה

ולזכות יבלחו"א בניו אני לומדי ותמכמי אוריתא, רודפי צדקה וחסד,
ראשונים לכל דבר שבקדושה ה"ה האחים החשובים

הרבי החסיד ר' ישראל אפרים מנשה

והרב החסיד ר' יוסף משה

וכל בני משפחת שיחיו

יהי רצון שיתברכו בכל מיל' דמייטב מנפש ועד בשאר
ובכהצלחה רבה ומופלגה בכל אשר יפנו, תמיד כל הימים

מכון אור החסידות

סניף ארץ הקודש

ת.ד. 2033.

מספר חב"ד 6084000

03-738-3734

Likras@likras.org

Or Hachasidus

Head Office

1469 President St. #BSMT

Brooklyn, NY 11213

United States

(718) 534-8673

צוות העריכה והగהה: הרב לי יצחק ברוק, הרב משה גוראר',
הרבי מאיר יעקב זילברשטאם, הרב צבי היישע זלמןבו, הרבי שלום חריטונוב, הרבי מנחם טייטלבוים,
הרבי אברהם פון, הרבי מנחם מענדל רייזט, הרבי אליהו שוינקה

פתחה

תוכן עניינים

מקרה אני דושן ב

האם נצטווה משה כמלאת המשכן?

מהו החידוש בדברי רשי' שנצטווה משה מפי הגבורה לאמר לישראאל את ציווי מלכת המשכן? מהו היחס בין הציווי על שמירה שבת להזיוון על מלכת המשכן? מהו הטעם זהה שלא נצטווה משה כמלאת המשכן? ביואר דברי רשי' על הפקוק "זה הדבר אשר זווה ד' אבָרְבָּר"

(ע"פ לקוטש שיחות ח"ז עמ' 221 ואילך)

פנינים ☚ עיונים וביאורים קדומים ה

המקום והמאード - מי דוחה את מי? (ע"פ לקוטש שיחות ח"ז עמ' 224 ואילך)

בריתם הכהנים - מודיע כבוד בנין המקדש (ע"פ לקוטש שיחות ח"ז עמ' 228 ואילך)

יינה של תורה ג

משמעות השבת כפי עכירות השם

מדוע אמר "ג'יע כפיך כי תאכל" ולא "ג'יע רашך"? מה הקשר בין שמירת השבת לפאה על חטא העגל? כיצד נצילים ממחשבת בלוי וציווית בתפילה השבת? ומהו עברה וזה יש להזכיר בעסק הפרונטה? אופן עבדות פרנפטו ש' יהודוי ושביתות ביום השבת

(ע"פ לקוטש שיחות ח"א עמ' 187 ואילך)

פנינים ☚ דושן וגדרה ט

עסק פרנסה שמכפר על חטא העגל (ע"פ לקוטש שיחות ח"א עמ' 187 ואילך)

לקשר נט את "סופי הרוויות" (ע"פ לקוטש שיחות ח"ב עמ' 200 ואילך)

חידושים סוגיות י

הנרתת מלאת מבער לשליטה הרמ"כ

יביא דברי האחרונים ולשיטת הרמ"כ עירק גדרה הוא הזאת החש ולא כילוי הדבר המתבע, ויקשה עפ"ז בלשון הרמב"ם בריש מלאת העbara; יסיק אך לדעת הרמ"ם הא ד"ציריך לאפ"ר הוא מגוף צורת המלאת

(ע"פ לקוטש שיחות ח"ל עמ' 187 ואילך)

תורת חיים יג

כאש העסך אש כדכע'

דרכי ההסודות יד

העלוי שצוויר והrhoת טוב

השלוח האמורן בלבד כדי להבין כל דבר היטוב ובאופןיסטיורי. ואילו היזרו והרהור מעניינים רגש מה שהוא מכין, הרשות שבא בצייר והrhoת נעלעה יותר; יסיק בפרשים מסוימים, משאר הרשות הבא על ידי העמקת הדעת

שיחות קודש טז

פרשת שקלים - מחיצת השקל

הרב לוי יצחק ברוק, הרב משה גוראריה, הרב מאיר יעקוב זילברשטיין,

הרב צבי הירש ולמנון, הרב שלום חריטונוב, הרב מנחם טיטלבוים,

הרב אברהם מנן, הרב מנחם מנולן ריצ'מן, הרב אליהו שווינכה

מכון אור החסידות, סניף ארץ הקדש ת.ד. 2033. כפר חב"ד,
Or Chasidus - Head Office, 1469 President st. ☎ 6084000
#BSMT, Brooklyn, NY 11213 - United States (718) 534 8673

העשרה והארה:

טל' מנוותה: orchachasitud@gmail.com 03-3745979

פתחה

בעוזה"ת.

הננו מתחכדים להגיש לפניכם את הקונטרס 'קראת שבת' (גילין תתקטו) הי"ל לפרשת ויקח' (פרשת שקלים), ובו אווצר בולם בענייני הפרשה מתוך רבבות הידושים וביאורים שבתורת ב"ק אדמור' מלובואוטש וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

◊ ◊ ◊

מדור "מקרה אני דושן" שבפתח הקובץ עוסקת בדברי רשי' ביריש פרשנתנו "לי לאמר לכמ'", שנתקשו המפרשים מאריך בכוונת דבריו החק', ויחידש שרש'י בא לומר שם עצמו לא נצטווה במלאת המשכן, ולכן הדגיש שציווי זה נצטווה לומר לבני ישראל אך הוא עצמו לא נצטווה בה, בשונה מאזהרת השבת שנג' משנה בכלל הציווי.

מדור "יינה של תורה" עוסק בדרך הרואה ליהודי לעסוק בפרנסתו ביוםות החול, שם ינаг' באופן הנכון, אזי גם השבת שלו תלו תיראה באופן אחר לגמרי, כך שיוכל להקדיש את השבת לעבודת הש"ת, ואוי השבת אצלו היה בבחינת "שבת שבתון".

מדור "חידושים סוגיות" עוסק בהגדרת מהות מלאת מבער שהקרו בזה الآחוריים אי עירקה הוצאתה האש או כילוי הדבר המתבער, ויחידש דלים רשות שדעת הרמ"ם היא שעייר מלאת מבער הוא הוצאה האש, מ"מ גם לערתו הא ד"ציריך לאפ"ר" הוא מגוף צורת מלאת מבער.

ברכת שבתא טבא

מכון אור החסידות

חאת למודין, שבדרך כלל לא הובאו הביאורים כאופן שהווינו במקורה, אלא עובדו מחדש ונערכו ע"י חכמי המערבת, ולפעמים הוושט השם יובי השק"ט והמקורות שהופיעו במקורות, ויש להפוך, אשר במקורו הדברים מופיעים בקיומו וכאנן הורחבו ומתבאו ע"פ המבואר בנסיבות אחרים בתורת רביינו, וושוט שמעוקם המשוגע וקיים דעת העוכבים יתכן שימיצאו טעויות וכוביב', והם על אחוריות המערבת בלבד, ושגיאות מי יבין.

ועל כן פשוט שמי שבידיו הערה או שמתקשה בחבב הביאורים, מונב שיעין במקורי הדברים (כפי שנזכרנו בתוכן העניינים), וימצא טוב, יוכל לעמוד בעצמו על אמיתת הדברים.

נְקָלָא אֱלֹהִים

בַּיאֲוֹרִים בְּפִשׁוֹטוֹ שֶׁל מִקְרָא

האם נצטווה משה במלאת המשכן?

מהו החידוש בברורי רשי' שנצטווה משה מפי הנבורה לאמר לישראל את ציווי מלאכת המשכן? מהו החילוק בין הציווי על שמירת שבת להציווי על מלאכת המשכן? מהו הטעם לזה שלא נצטווה משה במלאת המשכן? ביאור דברי רשי' על הפסוק "זה הדבר אשר צוה ר' לאמר"

בריש פרשתנו: "וַיְקָהֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְתּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיכֶם, אֶלְهָם הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לְעֹשֹׂת אֶתְכֶם. שְׁתַּיְמִם תַּעֲשֶׂה מִלְאָכָה, וּבַיּוֹם הַשְׁבִיעִי יִהְיֶה לְכֶם קֹדֶשׁ שְׁבַתָּה תַּחֲנוּ לְהָ', כָּל הַעֲשָׂה בּוֹ מִלְאָכָה יוֹמָת. לֹא תַבְעַרוּ אֲשֶׁר בְּכָל מַשְׁבּוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְׁבַתָּה".

ולאחר מכן ממשיק הכתוב בדברי משה על מלאכת המשכן: "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל כָּל עַדְתּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' לְאָמֵר. קְחוּ מִאֶתְכֶם תְּרׂוֹמָה לְהָ' .. וְכָל חַכְםָה לְבָבָכֶם יִבּוֹא וַיַּעֲשׂוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה ה'. אֶת הַמִּשְׁכָן וְגוּ'" - עד שמשיסים את כל עניין מלאכת המשכן והתרומה בעבורו.

ובפירוש רש'י מעתיק התיבות "זה הדבר אשר צוה ה' לאמר" - שאמר משה כהקדמה לדבריו על מלאכת המשכן - ומפרש ווז'ל: "זה הדבר אשר צוה ה' - לי, לאמר - לכם".

ונדחקו מפרש רשי' בכוונתו (ראה רא"ם, גור אריה, שפטין חכמים, ועוד) - מה הוקשה לנו בלשון הכתוב, שכן הוצרך להוסיף תיבת "לי" ותיבת "לכם"? ובכלל: מי קא-משמעות זה?

ב. ונראה לבאר, דטובה קמ"ל - כי לשון הכתוב מצד עצמו מוקשה הוא: הלשון "זה הדבר אשר צוה ה'" יש בה משמעות של שליחת, היינו שرك "זה", מלאכת המשכן, הוא "הדבר אשר צוה ה'" ; ואינו מובן: האם אזהרת השבת - שכותבה לפני התיבות "זה הדבר" - אינה בכלל "הדבר אשר צוה ה'" ?! ...

ובכלל קשה, למה הוצרך משה להזכיר לדבריו על מלאכת המשכן ש"זה הדבר אשר צוה ה'" - הרי מיד בתחלת הפרשה, עוד לפני שהחילה משה באזהרת השבת, נאמר "אללה הדברים אשר צוה ד'", ובפשטוות נכל בזה גם הציווי על מלאכת המשכן, הסמוכה לאזהרת השבת;

[ואדרבה: עיקר הקהלה בני ישראל הייתה בשביל למסור להם את הציווי על מלאכת המשכן, ואזהרת שבת נזכרה רק בתורו מאמר המוסגר - כדי לומר שמלאכת המשכן אינה דוחה שבת (דברי רשי' בפסוק ב - "הקדמים להם אזהרת שבת לציווי מלאכת המשכן, לומר שאינה דוחה את השבת").]

ומעתה מסתבר, שעיקר הקדמה "אללה הדברים אשר צוה ה'" מתייחסת לציווי מלאכת המשכן, שהיא המטרה שלשמה הקהיל משה את בני ישראל (ורהא אבן עזרא, רבב"ן וחזוני עה"פ);

למה איפוא צריך משה להזכיר ולומר עוד הפעם - לאחר שהזכיר אזהרת שבת - "זה הדבר אשר צוה ה'"?

סוף דבר: הקדמה זו שהקדמים משה - "זה הדבר אשר צוה ה'" - אומרת דרשו.

ג. אך החידוש בהקדמה זו הוא בתיבה האחורונה - ("זה הדבר אשר צוה ה") **לאמר**: בתחלת דברי משה, לפני שהזahir על השבת, נאמר "אללה הדברים אשר צוה ה'" - **ויאמר** "לא אמר"; וזהו החידוש שמחדש כאן משה, לאחר שישים אזהרת שבת והוא מתהיל לדבר על מלאכת המשכן, שדבר זה דוקא (הציווי על מלאכת המשכן) "צוה ה' **לא אמר**".

והכוונה בזוה מבאר רשי' בלשונו המדוייקת - "זה הדבר אשר צוה ה' לי, **לא אמר לך**": אזהרת שבת היא דבר "אשר צוה ה'" לכל בני ישראל, גם **משה עצמו**. כאשר צוה ה' "ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבתון וגו'" - הייתה הכוונה בזוה להזahir את כלל ישראל, כולל משה וביניהם בכבודו ובעצמו; אך ציווי זה על מלאכת המשכן, צוה ה' למשה לא בשביל עצמו, אלא רק **בשביל** "**לא אמר לך**" - כלל ישראל.

ולכן, לאחר שישים משה את אזהרת שבת שגם הוא בכללה, והוא בא לדבר עתה על מלאכת המשכן, הוא מקידם ואומר לבני ישראל: "זה הדבר", הציווי על מלאכת המשכן (בשונה מאזהרת שבת שנאמרה קודם לכן), "אשר צוה ה' (לי)" - הרי אין ציווי זה ממועד עבורי בעצמי, אלא כל מה שנצטויח בזוה הוא "לא אמר (**ליך**)", **שאתם תעסקו** בדבר (**ויאני**).

והיינו, שבזהר שבת הרוי גם משה עצמו בכלל, ולכן נאמר שם "אללה הדברים אשר צוה ה'" ולא נקט "**לא אמר**", ואילו ציווי מלאכת המשכן נאמר למשה רק **על מנת** "**לא אמר לך**", **שימופור** אותו **לבני ישראל**, אבל הוא עצמו אינו בכלל הציווי.

לקראת שבת

ובדרך זו מתבאים כמין חומר דברי רשי' ליקמן (פרקוי לט, לג): "שלא עשה משה שום מלאכה במשכן". ומהלסון "שומ מלאכה" ממשע, שלא זו בלבד שלא עסק בהמלאכה עצמה, עשיית המשכן וכלייו, אלא אפילו ההבאה לנדבת המשכן - שגם היא נקרה בפרשנותו (לו, ו-ז) בשם "מלאכה" - גם בה לא השתרף (וראה בארכונה שיחת ש"פ פקוורי תש"ל).

ולפום ריהטה נראה תמהה - איך יתכן שכל בני ישראל קיימו בשמה ובהתלהבות כו' את מצות ה' על תרומת המשכן, ורק משה ובניו לא עשה בו "שומ מלאכה"?!

אמנם לפי הנ"לathi שפיר, כי משה לא היה בכלל הציוני על המשכן - כל הציוני שקיבל משה היה כדי "לאמר לךם", שבני ישראל ישמעו ממנו את הציוני ויעסקו בעניין זה, אך לא הוא עצמו.

ד. ועדין טעםם בעיני - מה נשתנה הציוני על מלאכת המשכן מכל מצוות התורה, שדווקא בציוני זה אין משה ובניו בכללו (והוא רק צריך "לאמר לכם")?

ובדרך הפשט יש לומר: כל בני ישראל היו צריכים את ענין המשכן, בתור כפרה על חטא העגל. כי, בחטא העגל נעשה ריחוק בין הקב"ה וישראל, והmeshcn בא לתיקון זאת ולהחזיר את השראת השכינה בבני ישראל - "וזעשו לי מקדש ושבנתי בתוכם" (וכדברי רש"י ר"פ פקוורי), שהmeshcn הוא "עדות לישראל שותר להם הקב"ה על מעשה העגל שהרי הרשה שכינתו בינויהם").

אולם נשתנה משה מכל בני ישראל, שהוא לא היה כלל בשעת חטא העגל, ולא יכול אפילו למחות וככו', כיוון שהיא אוז בהר סיני ולא ידע מכל המתרחש, אך שלא הייתה לו שום شيءות לחטא.

ולכן אצל המשיכה השראת השכינה גם לאחר החטא - וכדברי הכתוב (חsha לג, ז): "ומשה יקח את האהיל ונטה לו מוחץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל מועד והוא כל מבקש ה' יצא אל אهل מועד אשר מוחץ למחנה", (וברש"י שם: "ומשה מאותו עון והלאה .. לוקח אהילו ונוטהו מוחץ למחנה, אמר מנודה לרוב מנודה לתלמידיך .. אפילו מלאכי השראת כשהיו שואלים מקום שכינה, חבריהם אומרם להם הרי הוא באהילו של משה"); ונמצא שםשה לך הוצרך להחידוש של המשכן, כיוון שהשכינה הייתה "באהילו של משה" עוד לפני הקמת המשכן.

לציוויל מלאכת המשכן, שהרי משה לא חטא בעגל ולא נזקק לכפרה, ומימילא לא נוצר לאזהרה יתירה על כן.

ומעתה אין להקשות מדברי רשי"י בפרשנת תשא, כי אין משמעות דבריו יותר מאשר שקדמת עניין בכתב מלמדת שהוא חשוב יותר מהמאוחר לו, אלא רק שהקדמת עניין בדברו לزادם יש בה כדי ליחס את חשיבותו בעניינו ולגרום לו להיזהר בו יותר.

בדיקת הכהנים – מדיני כבוד בניין המקדש

ששת ימים תעשה מלאכה ובימים השביעי יהיה לכם

קדש שבת שבתון ליה'
הקרים להם אזהרת שבת לציוי מלאכת המשכן ליום שישי ורוחה את החשבת (לה, ב, רשי")

כתב הרמב"ם בסוף הלכות בית הבחירה, בעניין הבדיקה שהכהנים היו עושים בבית המקדש כלليلת שבתאותם של אורו: "כסדר זהה עושין בכל לילת לילית, חוץ מליל שבת, שכן בידם אור, אלא בודקי בנורות הדלקין שם מערב שבת".

והקשרו מפרשני הרמב"ם (ראה כס"מ כאן, ועה): מודיע נאסר עליהם לטלטל את האבוקות בלילה שבת, והלא "אין שבות במקדש" (ראה רמב"ם הלכות שבת פ"ג, ה"ג ועה)?

ויש לומר:

בדיקות זו שהיו הכהנים עושים דומה היא לשמרית המקדש, שלגביה כתוב הרמב"ם (שם בתחילת הפרק), שאינה מפני הפחד מאוביים, אלא "אין שמירתו אלא כבוד לו". והיינו, שבדיקה זו היא המהלך כבוד המקדש.

ומעתה יש לומר, שלא אמרו "אין שבות במקדש", אלא בדברים שהם צורך העבודה הנעשית במקדש, אבל בדברים שאינם לצורך עבודה הנעשית במקדש, לאידך גיסא, שכן בית המקדש דוחה שבת, ובזה לא התירו חכמים (ש"מעין דאוריתא תיקו" (פסחים ל, ב)) אפילו שבות. וכיון שבדיקה הכהנים היא מדינית כבוד בנין המקדש עצמו, דינה כדין בנין בית המקדש שאינו דוחה שבת, ولكن לא התירו לשומרים לטלטל אבוקות בשבת לצורך בדיקת המקדש.

המקודם והמאוחר – מי דוחה את מי?

ששת ימים תעשה מלאכה ובימים השביעי יהיה לכם קדרש שבת ששה ימים – הקרים להם אזהרה שבת לציוי מלאכת המשכן, לופר שאנו רוחה את החשבת (לה, ב, רשי")

MDBRI RSHI'IM MESHEU SHAHMOKDAM BCBTOV HOA
CHOSHOB YOTER, VHEMAOHR NADCHA MFENI, VOLCN HAKDIM
LHOM AZHORAT SHBAT LZIOVI MELAKAT HESHKEN, LHOROT
SHSHIRAT HSHBTH CHOSHBA MMLAKAT HESHKEN, VOLCN ANIN
MMLAKAT HESHKEN DUCHA AT HSHBTH.

ויהיו מפרשני רשי' (ראה דברי זה, באר מים חיים (לאחי המהילה) ועוד), דלעיל בפרשנת תשא (לא, יג) MSMU LHIFP
- SHHEMAOHR HOA CHOSHOB YOTER, SHAARI NAMER SHM
(לאחר גמר ציווי מלאכת המשכן) "AKER AT SHBTOTI TSHMORO",
ופרש"י: "ע"פ שתהייו רדופין כו' בוריות המלאכה כו', שבת אל תידחה MFENI", MSMU SHDOKA MFENI
SHBAT NAMERAH BAACHRONA ANINA NADCHIT MFENI MMLAKAT
HESHKEN.

ויש לבאר:

כוונת דברי רשי' כאן אינה לומר שהקדמת אזהרת שבת לציווי מלאכת המשכן בכתוב באה ז'CMD שמלאכת המשכן אינה דוחה את הבדיקה, SHAARI ZAT
LMODNO CABR MPRESHAT TSHA, VAIN HCTOB CRIR LHZOR
OLPERSH LIMOD ZA BPFESTANO.

אלא כוונת רשי' היא לבאר את הטעם SHMASHA
RBNINO "HAKDIM LEHM", LBNEI ISRAEL, AT AZHORAT HSHBTH,
VSHNEHA BOZA MASDEH HDBRIM CFI SHANAMRO LO UY"K KAP"HE,
SHAKDIM AT ZIOVI HESHKEN LAISFOR HSHBTH. VLOZA MABAR
RSHI', SHBNI ISRAEL NOZKKO AZHORAH YTIRAH UL KER
SHMLAKAT HESHKEN ANINA DUCHA HSHBTH, CDBRI RSHI' LIUIL
SHBNI ISRAEL HYO RDOPIM LHZORO BMLAKAT HESHKEN. VOLCN, BNOSHP
LRZONIM LZOZ AT CCPERAH UL CHATA HAUGEL. VOLCN, BNOSHP
LOZA SHMSR LISRAEL AT ZIOVI KAP"HE SHMLAKAT
HESHKEN LA TIDCHA HSHBTH, HOSPIF V" HAKDIM LEHM AZHORAT
SHBAT LZIOVI MMLAKAT HESHKEN, CDI LHDAGISH BPNIMIM
AT HSHBTHA VMEULATHA SHL HSHBTH, SHLA YIBAO LCHALLA
BZORIOTH BMLAKAT HESHKEN.

[עפ"ז יובן הטעם שהקב"ה בדבריו למשה לא הקרים אזהרת שבת

הברור כורטס
לעליי נשברת
סורה ליליטן גאנט נארטס
נולב"ע עבר יומן והיכוּרָם
ההשכ'יה
תונגע'ה

יְנֵי שֶׁל תֹּרַד

ביאורם בענייני הפרשה על דרך ההסודות

מנוחת השבת כפי עבודת השבוע

מדוע נאמר "יניע כפרק כי תאכל" ולא "יניע ראשך"? מה הקשר בין שמירת השבת לכפרה על חטא העגל? כיצד נזילים ממנהשבות בלתי רצויות בהפלית השבת? ומאיו עבורה ויה יש להישמר בעסק הפרנסה?

אוף עבדות פרנסתו של יהודו ושבתו כיס השבת

"למחמת יוון הכהורים", כאשר ירד משה מן ההר הקהיל "את כל עדת בני ישראל", ומסו להם את "הדברים אשר ציווה ה' לעשותו אותם": "ששת ימים תעשה מלאכה ובויום השבעי יהיה לך קודש שבת שבתון לה" (ריש פרשותנו ובפרש"י). וראה במקור הדברים ההכרה לכך שהדברים הוא הציווי עד שבת).

ויש לתמהה: הלא בעת מתן תורה נצטו כבר ישראל על שמירת שבת, והוא אחד מעשרת הדיברות, ומפני מה הוצרך משה לחזור ולצוטם "וביום השבעי .. שבת שבתון"? שבת שבתון? ומה שמי, שציווי זה החשי אודות שמירת השבת, הקשור עם המחילה והסליחה על חטא העגל. וכן מסר משה ציווי זה בעת ירידתו מההר, לאחר שכיפר הקב"ה על חטא העגל ואמר "סלחתני בדברך" (שלח יד, ב. וראה בפרש"י תשא לג, יא). וטעמא בעי.

"יניע כפרק" – ולא "יניע ראשך"

התיבות "ששת ימים תעשה מלאכה", אין רק הקדמה לעלמה לציוויי "וביום השבעי יהיה לכם קודש", אלא יש בהן תוכן וציווי בפני עצמו. בתיבות אלו מבהיר משה לבני ישראל כיצד צריכה להיראות עבודות הפרנסה של היהודי.

תיבת "תעשה" נקראית בת"יו צרו"י ועיין קМОצה, ומשמעותה תיבה זו היא שאין האדם עושה את המלאכה, אלא המלאכה תישעה מאלי". ואף שציווי זה מדובר בפשטות ביהודי העושה בעצמו את מלאכתו, מכל מקום יכול אדם לעשות מלאכה בעצמו, ועודין נהשך הדבר כאילו לאילו נעשתה מלאלי".

כאשר האדם מתחסק במלאכתו במסירה ונтиיה, ומשקיע בה את כל כוחות נפשו ורצונו, אזី נקראית המלאכה על שמו, ואפשר לומר שהוא עשה. לעומת זאת, כאשר האדם עושה

עבדתו מצד ההכרה בלבד, ואין כוחות נפשו משוקעים במלאה, הרי דומה הדבר כמו שנעשית המלאכה מלאי".

ועסקו של היהודי לפרנסתו, צריך להיות באופן זה דווקא, שאינו שקוּם בה בכוחות נפשו: היהודי מאמין ו יודע שفرنسا ומונוטיו נקברים וניתנים לו מאת הקב"ה בלבד, וכל התעסקותו בעבודת הפרנסה היא רק בבחינת הכתנת "כליל" שבו תשרה ברוכת הקב"ה. הקב"ה מבטיח (ראה טו, יח) "ובברך ה' אלוקיך בכל אשר תעשה", והיינו שברוכת הפרנסה תשרה ב"אשר תעשה", בעסק הפרנסה בגשמיota. ולשם כך, די ב"אשר תעשה", בכוח העשי בלבד, ואין צורך להשكيיע בעבודת הפרנסה גם את הכוחות הנעלמים שבאדם. וגם את מה העשי אין צורך להשקייע בפרנסתו, אלא במידה המוכרחת בלבד.

על כך נאמר "יגיע בפיך כי תאכל" (תהלים קכח, ב): על יהודי להשקייע בעסק הפרנסה את "כפיו", את מה העשה החathon בלבד, ואילו הכוחות הנעלמים יותר אינם מונחים בעבודת הפרנסה, אלא מוקדשים לעבודת ה' בלבד (וראה במקור הדברים מדווקא מלאכה זו בשם "יגעה").

וזהו "ששת ימים תעשה מלאכה": מלאכתו של היהודי צריכה להיות ללא מסירה ונתינה, אלא Cainilo היא נעשית מלאי". ועליו להשקייע בה את מה העשה בלבד, ורק במידה המוכרחת.

הדרך לבוא למנוחה אמיתי ביום השבת

המבהיר לעלה ביחס הרואוי לעסקי הפרנסה, אינו נוגע לששת ימים" בלבד, אלא גם ל"יום השבת":

בנוגע לשביית השבת אמרו רבינוינו (מכילתא יתרו כ, ט. הובא בטوش"ע או"ח שם ס"ח. שו"ע אדרמוייר הוזן שם, סכ"א) "יראה אדם בכל שבת Cainilo כל מלאכתו עשו". ביום השבת קודש צריך האדם לחיות שלו ורונו, ולא להיות טרוד כלל מענייני פרנסתו שעוסק בהם ב"ששת ימים". עליו לדמות בנפשו Cainilo פרנסתו מסודרת, וממילא יהיו לא דאגות כלל.

לפעמים, היהודי מנסה לקיים הוראה זו, ולנקת עצמו מכל "עובדין דחול" וdragot הfranshe, אך הדבר קשה עליו ביותר. הוא מנסה לעסוק בלימוד תורה בעיון, להתפלל בכוונה כראוי, ו"לאסתכלא ביקרא דמלכא" (ראה זהר ח"ב רמז, ב ועוד); אך תוך כדי כך נופלות לו במוחו, שלא מרצוינו, מחשבות שונות ומשונות, שמבלבלות אותו מעבודתו.

ושיבת קושי זה היא משום שאין האדם מקרים ומקרים במשך ימי השבעה את הציוויי "ששת ימים תעשה מלאכה", "תעשה" מלאי". הוא ה' מונח במשך השבעה במלאתו, והשקייע בזה את כל מחשבתו. וככasher פותחים את הדלת" למחשבות בלתי רצויות, אזי ננסות גם מחשבות שלא התכוון אליו מתחילה. ואף ביום השבת, אין בכוחו "לסגור את הדלת" ולמנוע את כניסה של מחשבות המפריעות לעבודת הש"ת.

אם ה' האדם מתנהג על פי הוראות התורה, ומשך כל ה"ששת ימים" ה' עושה מלאכתו כטפל וכחכלה, "תעשה" בתינו צורי, הרי כאשר מגיע יום השבת לא ה' חש שיפריעו

לקראת שבת

אותו מחשבות מעסיק הפרנסה, שהרי גם במשך ימי השבוע לא היו עסוק ומנוח בזזה. וכאשר הולך האדם בדרך הרואוי', הרי כל ימי השבוע הם אצלו בבחינת "שבת", שהרי אין טרוד מעסקי הפרנסה. ואז, ביום השבת תגדל המנוחה עוד יותר. והדבר מרומז בכתב "ששת ימים וגօ'" : כאשר "ששת ימים תעשה מלאכה" באופן הרואוי', וכל השבוע הוא בבחינת "שבת", הנה ביום השבעי תוכפל המנוחה, ויהי "שבת שבתון".

זהו מה שלא אחר שציוותה תורה על שמירת השבת בעשרת הדיברות, חזרת התורה ומזויה שנית בפרשנו, וזאת כדי להבהיר את הדרך בה יש להתכוון לה במשך ה"ששת ימים".

שמירת השבת כראוי – תיקון לחטא העגל

ומעתה יובן מדוע הציווי "ששת ימים תעשה מלאכה" נמסר לישראל "למחרת יום הכיפורים", כאשר סלח הקב"ה לישראל על חטא העגל :

תחילת טענות עובדה זורה בעולם, הייתה ש"אמרו הויל והאלקים ברוא כוכבים אלו וגלגלים להנהיין את העולם . . ראיין הם לשבחם ולפארם ולהלוך להם כבוד" (רמב"ם הל' עכומ"ס פ"א ה"א). והיינו, שטעו לחשוב שמכיוון שהקב"ה משפייע לעולם באמצעות הכוכבים ומזלות, "ממג' תבאות שם ומן גרש ריחים" (ברכה לג, יג), אם כן ראוי לכבד גם את המזלות. ואף שגם הם הודיעו שהשיות הוא מקור ההשפעה, הרי טעו שיש להחשיב גם את ה"מומיצעים" שדריכם מגיע השפע לעולם.

ודבר זה שקר וטענות הוא, שהלא מזלות אלו אינם אלא "כגרוץ בידי החוצב" (ע"פ ישע"י), ואין להם בחירה והשפעה וחסיבות כלל. ואכן האוחז בגרוץ וחוצב בו, שלא יעלה על הדעת שהגרוץ יש לו איזו חשיבות והשפעה במלאה.

והנה, הובא בסה"ק (עיין לקוטי תורה אחרי כז, ג. ספר המצוות להצמיח צדק (דרך מצוותיך) קז, ב, ואילך. ספר המאמרים מלוקט תשי-חישון עמי' שכג ואילך) אשר בדקוות יותר, שיכית עובדה זורה גם בעת עסוק האדם בפרנסתו :

נתבאר לעלה, שככל ענייני השתדרlotות והתאמצות בצרפת אין מועילים להרוויח יותר, ורק ברכבת ה' היא תעשיר. ונמצא, שאם משתדר האדם ביותר להתאמץ בתחבולות להגדיל פרנסתו, הרי הוא נותן חשיבות ומצוות לאותם "מומיצעים", שהם כללי העסק ומה麝ה. והוא טועה לחשוב שיש בכוחם להגדיל את פרנסתו. ואף שגם הוא מודח שמקור הברכה הוא הקב"ה, הרי גם נתינת חשיבות ומצוות ל"מומיצעים" יש בה ממש עבודה זורה בדקוות.

ואם בעבודה זורה בפשטות משתחווה האדם ומרכין ראשו וחל'ו, הרי בעבודה זורה בדקוות זו, מרכיבן האדם את כוחותיו הנפשיים ואת כללו כלפי אמצעי הצרפת; והרכינה זו שהוא ברוחניות חמורה אף מהרכנת הראש בגשמיות.

ומעתה יובן כיצד הציווי "ששת ימים תעשה מלאכה", "תעשה" מלאלי' ובדרך طفل, הוא הוא התקיון לחטא העגל. כי כאשר האדם עוסק בפרנסתו רק כ"כללי" ואמצעי בלבד, שבת תשכנן ברכבת השיתות, עשי' שהיא "נעשית מלאלי'" בלא התעסקות יתרה, הרי בזזה מוכיחה את אמונהו שהשיות הוא לבדוק הון ומפרנס, ואין עוד שום מציאות מלבדו.

וזהו שאמר משה לבני ישראל, שכדי לכפר ולהתקן את חטא העגל, יש לעקור את המקור והיסוד לעובודה זרה - נתינת כח וחשיבות לממציעים, אלא יש לזכור שהכל תלוי בקב"ה בלבד. וכשהאדם מתנהג באופן זה - ממי לא הוא שולל את עניין חטא העגל.

לקשור נם את "סופי היריעות"

את יתורת המשכן ואת יתורת הכהן ואת

ሚיערכם

יתורת - לתקוע ולקשר בהם סופי היריעות באין שלא
נעיש ברוחו (לה, יט. ר'ש")

יש לפרש בדרך הדorous:

כאשר אדם מבחן את תלמידו לעמוד על דרך הישר והאמות, ושיממודו איתנו נגד הרוחות הרעות המונשבות בחוץ, אפשר שיחשוב המבחן שmailtoי חובתו כמבחן מסתויים בכך שהוא מלמד את התלמיד אוטם הדברים שביכלתו בחכמתו הגדולה להשפייע עליו, אך בדברים הנראים לטפלים אין הוא צריך להשקייע את זמנו וכחותיו, כי גם בלעדיהם ישאר התלמיד חזק באמונתו.

אך האמת אינה כן, אלא אם רוצה המבחן שהتلמיד "לא ינווע ברוח" ולא יפול מה"רוחות" המונשבות בעולם, עליו לתקוע ולקשרו" ולחזק אצל התלמיד גם את ה"יתודות" וה"mittarim", דהיינו הפרטים שלכלאורה אינם מאיזה צד תפיל אותו ה"רוח".

ורק כשההתלמיד שלם למגררי תורה ומצוות, עד הפרטים הכיו חיצוניים - אזי יוכל להיות סמור ובתו ש"לא ינווע ברוח", ויישאר איתן וחזק באמנותה ה'.

עַסְק פְּרִנְסָה שְׁמַכְפֵּר עַל חַטָּא הָעָגָל

"וַיַּקְרַב מֹשֶׁה נִי' אֶלָּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה'
לְעֵשֶׂת אֶתְمָם. שְׁשָׁת יְמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה
וַיִּקְרַב מֹשֶׁה - לְמַחרְתֵּי יְמִינֵי הַכְּפֹרִים כִּשְׁרֵד מִן הַדָּר (לה,
א-ב. ר'ש")

ציוי זה נאמר למחرات יום הכהפורים, היומם
שבו סלח ה' לישראל על חטא העגל.

ובטעם הדבר יש לבאר בפנימיות העניינים,
שיש בצווי זה סדר תקנה על חטא העגל:

ידועים דברי הרמב"ם בריש הלכות עבודה
זרה, שחתטא עבודה זרה התחילה בזה שבני דור
אנוש נתנו חשיבות לכחות הבריה, והאמינו
шибיהם כח משליהם, בהיותם הממציעים
כביכול בין הקב"ה ובין העולם, ומזה הגיעו
לכפירה העיקרי.

ועד"ז מבואר בתורת החסידות (לקוטי
תורה אחריו כו, ג) וראה ספר המאמרים מלוקט תש"י-ח'שון
עמ' שבכ ואילך), שההתמסרות והשיקעת הדעת
בהתבדלות בעסקים היא גם בבחינת עבודה
זרה, כי האדם נותן בזה חשיבות לממציעים,
כאיilo הפרנסת תלויה בהם, ושותה שהפרנסת
מגיעה מאת ה' יתברך.

וזהו שלאחר הכפירה על חטא העגל אמר
משה ובניו לישראל את הציווי "ששת ימים
תיעשה מלאכה":

בייארו חז"ל (ראה ש"ר עה"ה ומכילתה כה) בדיקוק
اللسان "תיעשה" (ולא "תעשה"), ש"בזמן
ישראל עושים רצונו של מקום מלאכתן נעשית
על ידי אחרים". וענין הדברים בעבודת האדם
הוא, שהאדם אינו נותן חשיבות להתusalemתו
במלאכה, אלא יודע שהפרנסת תלויה בקב"ה
 בלבד, והמלאכהcaiilo נעשית מiali).

הנדרת מלאכת מבעיר לשיטת הרמב"ם

עוזן ופלפול בסוגיות הפרשנה

הנדרת מלאכת מבעיר לשיטת הרמב"ם

יביא דרכי האחרונים לרשות הרמב"ם עיקר הוצאה האש ולא כיili הדבר המתבער, ויקשה עפ"ז בלשון הרמב"ם בריש מלאכת הבעירה, טיק דראף לדעת הרמב"ם הא ד"צrik לאפרו" הוא מעף צורת המלאכה

ועוד. ובשו"ע ורבינו הוקן או"ח סי' תצה ס"ב נקט ד"ענין הבעירה הוא הוצאה האש או שמרבה האש", ובקו"א שם הוכיח בכך היא דעת הרמב"ם מההלכה דנן, ד"עע"פ שהמבעיר אינו חייב אלא צrisk לאפר [כמכוואר בשבת קו, א], אעפ"כ עיקר החיבור אינו משום שריפת וכליון העצים אלא משום רבוי האש כదمشע בהדיא ברמב"ם פרק י"ב מהלכות שבת גבי חימום ברזל באור [דוחייב משום תולדת מבעיר אף שאינו מכלהו ע"י האש], עיין שם במגיד משנה של דבר שהוא עצמו געשה או ר. וכן משמע בוגרא דכrichtות [ב, א] שהביא הרמב"ם שם הדמליק הנר אף על פי שאין צורך לאפר חייב. וכן משמע בתוס' סוף פרק האורג [שבת שם] ד"ה בחובל עיין שם שהקשו צורך לאפרו היכי

כתב הרמב"ם ריש פ"ב מהל' שבת "המבעיר כל שהוא חייב, והוא שיהא צריך לאפר, אבל אם הבעיר דרך השחתה פטור מפני שהוא מקלקל, והמבעיר גדישו של חבריו כו' חייב אעפ"פ שהוא משחית מפני שכונתו להנקם משוננו והרי נתקרה דעתו כו' מתקנים הן אצל יצוץ הרע. וכן המدلיק את הנר או את העצים בין להתחמס בין להoir הרוי זה חייב. המחמס את הברזל כדי לצרפו במים הרוי זה תולדת מבעיר וחיבב".

והנה, בהגדרת מהות מלאכת מבעיר, בשבת מצינו חקירה גדולה באחרונים, אם עיקרה ויסודה הוא פעלות הפלו של הדבר המתבער ע"י האש או עצם בעירת האש והתרבותה, עיי' בשוו"ת אבני נזר או"ח סי' רלח, ובדברי הגאון מרוגוטשוב בשוו"ת צפנת פענה דויננסק ח"ב סי' לה,

(האש), חייבים ג"כ משום מבעיר; אבל כיוון שישית הרמב"ם היא שגרר מלאתכ' מבעיר הוא "הווצאת האש", הו"ל להתחילה מהודוגמא שהביא אח"כ "הmdlיק את הנר.. בין להתחמס בין להאير", שחמיימות ואור הוא צורך בגוף האש - ותימה אמאי התחיל מהודוגמא ד"ציריך לאפר", שהאפר נוצר על ידי "כליון ושריפת העצים".

והנרא בזה בהקדמים דנה פשטות העניין כאן הוא שם"ש הרמב"ם דחיווב מבעיר הוא רק היכא לציריך לאפר, וכן מ"ש דחיווב הוא בין הדליק להתחמס ובין להאир, לא באו הדברים לעניין הגדרת עצמיות המלאכה [ומובן גם דאין לפרש דכוונתו להבהיר כאן דאי לאו היכי הו' מלאכה שא"צ לגופה, דהא לדעת הרמב"ם קייל' דחיהיב גם על מלאכה שא"צ לגופה, כמו"ש ריש פ"ז], אלא במ"ש כאן בא להבהיר היאך מבעיר לא הו' מקלקל, שע"ז פירט וכותב דחיהיב בא' מהאורפנימ הללו, כשהוא ציריך לאפר או כשהוא בין להתחמס בין להאיר". ומה שהקדמים דוקא בדוגמה דהברעה באופן "שהיא ציריך לאפר" הוא לפ"י שבאופן זה מוגש יותר שאין כאן שום עניין של השחתה וקלקל, אפילו מצד גוף הפעולה דשריפת וכליון העצים, דהיינו שהוא ציריך לאפר, נמצא, שאין כאן מעשה של השחתה וכליון (ביטול מציאות העצים), אלא מעשה של תיקון, שעושה (ומהפוך) את העצים לאפר (שהוא ציריך לו). משא"כ כשמדליך את הנר "בין להתחמס בין להאיר", הרי ע"פ שכונת האדם היא בשbill תיקון הנעשה ע"י האש (חימום או אור), מ"מ, הרי יש צד קלקל בעוללה זו, קלקל העצים בשbill תיקון שע"י האש. ועדין יל"ע בחילוק זה, ועיי'

חשיבות צריכה לגופה [הינו דודאי התוס' ס'ל דעתיך החיווב משום ריבוי האש ולא משום הכלילו והאפר הנוצר, ولكن הקשו שציריך לאפרו אינו ציריך לגופה]. וזה פשוט ואין ציריך לפנים" (ובשות'ת אבני נזר שם נתקשה בראות אלו, וס"ל שמלאכת מבעיר היא "כליוי הדבר". ע"ש).

והנה הגאון מרוגטשוב שם הביא עוד ראהה שישית הרמב"ם היא ד"גדיר הבURAה" אינו "מה שעיל ידי זה כלה מה שدولק" אלא "מציאות האש" - מהא דקייל' (כפסוק הרמב"ם כאן) דמבעיר כל שהוא ג"כ חיב, ד"אמ הוה משום דבר הנדלק והוא ציריך שיעור כל אחד כפי מה שהוא, ועפ"ז הסיק ש"שיטת רבינו הגדול הרמב"ם ז"ל הוא שהחיווב הוא עצם הדבר", הינו שהמלאכה היא "מציאות האש" ולא "מה שע"ז זה כלה מה שدولק" [אבל גם הגאון הניל' הביא דיש שניים סוברים כהרמב"ם, כי "בכ"מ מוכח דהחיווב הוא רק בשbill הנפעל שנעשה ע"י האור"], ועד"ז הוכחה בשיטת הרמב"ם בце"ען היל' תרומות ל, ג.ד.

אולם, עפ"ז צ"ק לשון הרמב"ם וסדר דבריו בהלכה זו, בתחילת (וכעיקר הגדרת המלאכה) נקט הבURAה בשbill האפר, ורק לבסוף נקט גם הבURAה בשbill האש עצמה ("להתחמס" או "להאיר"). דנה, בשלמא להסוברים שמלאכת מבעיר גדרה "שריפת וכליון העצים" ניחא הא דנקט הדוגמא ד"ציריך לאפר", כי צורך זה ש"ק גוף המלאכה (שריפת וכליון העצים), שהרי האפר נוצר מכליון העצים, ורק אח"כ יש מקום להוטף, גם כשאין הצורך בהאפר (הנוצר מכליון העצים), אלא בחמיימות ואור

לקראת שבת

הרמב"ם ש"עיקר החיוב אינו משום שריפת כלין העצים אלא משום ריבוי האש", א"כ תוכנה של מלאכת מבעיר הוא מעיקרה עניין של תיקון, "הווצאת האש או שמרבה האש", ואין אנו צורכים להבהיר בראשית הדברים דאיכא תיקון ד"צרייך לאפרו".

ומכל הלין נמצינו מוכרים לشيخ הרמב"ם בחידוש ובתי, דעל קריח יש לחבר ולצורך הדברים ולומר דברמת גם לפמ"ש אדרמור'ר הוזקן ש"ענין הבעירה הוא הווצאת האש או שמרבה האש" (ולא עניין הכלילון), עדין עיקר גדר מלאכת מבעיר הוא כשהוא "צרייך לאפר", והיינו בכך שתהא כאן צורת המלאכה צרייך שהווצאת ריבוי האש תהיה דוקא באופן כזה שישנו צורך בהאפר המשמי הנוצר מכך [ועי' בלאו"ש חל"ו ע' 189] ואילך טעם לדבר ע"פ דרוש וגדרה אמא עיקר צורת המלאכה, אף שענינה להחציא ולהרבות אש, הוא בצריך לאפר]. ולכן מתחילה הרמב"ם באופן זה, ורק שמשמיך דמ"מ אף "המלך חביב", הנר .. בין לתחכם בין להאריך חביב", היינו דמחדר על צורת המלאכה העצמית אופן נוסף, דעת"פ שבאופן זה אינו צרייך לאפר מ"מ "ה"ז חביב" [ובלאו"ש שם נתבאר גם הטעם לזה ע"פ דרוש וגדרה, עי"ש ותמצא נתן].

בלשונות רשי"י בסוגיא דשבת שם, ובכ"ס מ ומ"מ על הרמב"ם כאן.

איברא דין זה מיישב לגמרי סדר לשון הרמב"ם, כי סו"ס, כיוון שעיקר החיוב המלאכה הוא משום ריבוי האש היה צרייך להתחילה תיאור מלאכת מבעיר באופן המתאים למוצאה של מלאכת מבעיר, שהאדם עושה את המלאכה בשביל כוונת המלאכה עצמה (הווצאת האש), והיינו שצרייך לאש גופא, בשביל חמימות האש או אור האש.

ודז"ק היטב, דادرבה, עיקר הצורך והכרה לשולול שմבעיר אינו מקלקל והוא רק להסוברים דמלאכת מבעיר היא "שריפת כלין העצים", כי לדבריהם נמצא, שבעצם הרוי מלאכת מבעיר מלאכה של קלקלול (שריפה וכליון), ומובן ההכרה להציג תיוף בתחילה תיאור המלאכה, שהחיבים עליה רק כسئינה השחתה וקלקלול [כשם שמצינו גבי חובל ראה ומכ"ס פ"ח ה"ז-ח], "בוצע . . המפריש את הארגוג" (שם פ"ט ה"כ), קורע (שם פ"י ה"י), מוחק (שם פ"י"א ה"ט) – שכולן הן (במהותן) פעולה של קלקלול, ולכן מוכרחת ההדגשה שהחיווב הוא רק כשייש תיקון. והוא הדין לגבי הבעירה להסוברים שעיקרה כילוי; משא"כ לדעת

כאשר העסק אינו כדברי

לחבירו שכשהאחד מתרגוז, מתרגוז גם השני, ובשעת התגלות מודות הנה מכחה מוחין וshall, ואחר כך 'טופסים את עצמן' שלא היו צריכים לומר מה שאמורו ("חאפט מען זיך או מען האט ניט געדארפט זאגען דעם ואורט"), וכן על כל זה העדר השלום אינו בריא גם بعد העסוק ולפעמים הן בגשמי[ות] והן ברוחניות, וכאשר יפעול בעצמו לחיות יותר במוחין ומעת במדות, הנה בדרך כלל מילא יתגלו ("וועעלן זיך ארויסוועיזן") דרכים אריך להעמיד העסוק ותהי גם העבודה בעסק כדברי למוחיו.

אתה מהטעויות שרואים אצל אברכים, שמחקרים בעולם הגשמי מן הרוחני (שבבדיקות דקדוק הוא עניין היפך האמונה, דאמונת ה' אחד ושמו אחד הן בנסיבות והן ברוחניות) במילא נראה להם שם העסק אינו כדברי, צריך לחפש רק לתקון בנוגע לעסוק עצמו, ואין חשבים אולי זה מפני שצריך למלאות מה בעניני תורה ומצוות, שהם צנור לפראנסיה, וכאשר יהיה חזק בשימירת שלוש השיעורים השווים לכל נפש, בחומש תהילים ותניא, הידועים, וגם בקביעות עתים לתורה נוספת על הנ"ל, בנגלה ובחסידות, הנה אז גם גשמיות העסק יהיו הולך וטוב ושבומה. בברכה להצלחה ברוחניות וגשמיות לו ולזוגתו שיחנו.

(אטרות קדושים חז"ע עם לואילך)

להרבות בצדקה ולחתוך בבטחון

לאחר הפסק ארוך נתקבל מכתבו מ... בו כתוב אודות מצב הדוחק בפרנסת.

...ידועה העצה היוצאה להרבות בצדקה, ועוד כמה שלא יהיה קשה, להרבות עכ"פ בפרוטות אחדות יותר, מהרגלו בזה בעבר, ומהזמינים המסוגלים זהה, הוא בכל יום חולם תפלאת הבקר.

ועוד והוא העיקר לחתוך בבטחון בהש"ת הzn ומפרנס לכל טוב בחן ובחסד ובברחים, ובפרט על פי המובן בעניין דהשגהה פרטית, ונتابור העניין בתורת החסידות שהוא על כל אחד ואחת ולפרטיו פרטיו, וידוע לתגמם הנפלא של כ"ק מוח"ץ אדמור"ר (נדפס בהיום ים, כ"ח חשוון) שהזו משלים הכוונה העליונה, עיי"ש, וחוזק בטלחון מוסף עוד יותר בהנ"ל.

(אטרות קדושים חז"ע עם עד איילך)

טיפול בענייני התורה ומצוות

קבלתי מכתבו מ... בו כתוב על דבר המצב בעסק והחיכוכים בינו ובין... בהעסק...
בפרט זה עלי להוציא, שרואים במוחש שההתרגזות בעניני עולם, לא רק שאינו מועיל אלא עוד מקלקל, ובפרט בהיחס שבין אחד

כל הרים

שיותם ומכתבים בענייני עבותה מכ' אדרמור
מוחדיי' צ מלויוואויש זצוקלה' הא נבי' ז'ע

העלוי שציר והרהור טוב

השל הוא מתווך בלבד כדי להסביר כל דבר הטוב ובאופן יסודי. ואילו הציר והרהור מעניקים רמש במו
שהוא מבין. הרנש שבא בציור והרהור נעליה יותר, בפרטים מסוימים, מאשר הרנש הבא על ידי
העמכת הדעת

"מידה טובה מרובה מידת פורענות"

הגמר ביום א' (עו, א) דנה אם מידה טובה מרובה מידת פורענות, או ח'ו, מידת פורענות
מרובה מידת טובה, ובאה לידי מסקנה שמידה טובה מרובה מידת פורענות. במובול
כתוב "וארומות השמים נפתחו", ובנתינת המן כתוב "ודלת שמיים פתוח". הגمرا בسطות
(יא, א) אומרת הלכה פסוקה: "ולעולם מידה טובה מרובה מידת פורענות".

בציור שадם מציר במחשבתו דבר מה, ומתעמק בו בהרהור חזק, עד שהוא מרגיש
בדבר שהוא מהרהור בו, ישנים שני סוגים הרהוריים וציוריים: ציור טוב וצייר רע.
ミוחר להסביר זאת, ובמיוחד להסביר את הצייר הרע, לדאכוננו זו היא הפינה החשוכה
בחלק מסוים של אנשים, הטובללים, לא علينا, מהרהורים רעים ומציירים רעים מסוימים,
ובמיוחד בשנים הצעירות. מר מאד לדבר על כך, ורחמנות מרה יותר לשטוק.

הרנש שבא בציור והרהור נעליה יותר מרנש הבא על ידי העמכת הדעת

החוונים והכוחות של צייר והרהור הם מתנה מיוחדת שמענק השיעית לאדם. הריז זה
המתווך האמתי המעלה את האדם למדרגה עליונה, מוציאו אותו מחיי החולין, מציל אותו
מהמהומה והרטיחה השוררת בראשות הרוכבים, וממעיד אותו ברשות היחיד.

אך כל האמור הוא כאשר הוא מנצח את הצייר והרהור בדבר טוב, אז זה מעמיד את
האדם במדרגה עילאית. על-ידי צייר והרהור, יכול האדם להגיע לרגשות כללה, בטוט
נפשי אמיתי וטהoro, שבאמצעות השכל לא יגיע אליהם אף פעם. השכל הוא מתווך בלבד

לקראת שבת

טו

כדי להבין כל דבר היטב ובאופן יסודי. ואילו הצייר וההרהור מעניקים רגש במה שהוא מבין. הרגש שבא בצייר והרהור נעלם יותר, בפרטם מסויימים, מאשר הרגש הבא על ידי העמקת הדעת.

- (תרגום מליקוטי דבריהם ח"א עמ' קפה, א ואילך)

(ליקוטי דבריהם המתורגם להה"ק ח"א עמ' 258 ואילך)

נַיְדֹוָת קָדוֹשׁ

דברות קדש בענייני הוראה, הדריכה
והזיהק בעבודת הדשיות
התוכן שבמדור זה והבא כאן בסוגנו שאמרו הדברים פ"ז
רבינו, מלבד שניינו עירכה קלים להקל על הלופט

מחצית השקלה

נשאר ברשותו.

ונתינה זו לבדה מספיקה כבר שייהי לו חלק בקרבנות הצלבור שהקריבו במשך כל השנה כולה בעדו ובعد بيתו (באופן שכל שאר העבודות עושים עבورو הכהנים והלוים), החל מהתמידים שמקריבים בכל יום - תמיד של שחר שהיה מכך על עברות הלילה, ותמיד של בין העربים על של יום .. ובשבות וימים טובים ("מועדים לשם ח"ה") - גם קרבן מוסף, עד לקרבנות המזבחדים של "אתחת בשנה יכפר" (ס"פ תצוה. אחריו ט, לד).

קיום המזווה באופן שהשפיעה ניכרת עליו

ומענין זה יש ללמוד הוראה נפלאה - שכשר יהודי מקיים ציווי הקב"ה פעם אחת, הנה לא זו בלבד ש"יחוז זה למעלה הוא נצחי לעולם ועד" (תניא פ"ה), אלא גם למיטה נראית ההשפעה במשך כל השנה כולה, כמודגשת בಗלי במצות מחצית השקלה, וממנה נ麝ך גם בונגעו לכל המזווה [כידוע בענין "במאי הו זהר טפי" שבת קיט, ב, שלכל מצווה יש ענין מיוחד שנעשה "שער" שעיל ידו עולמים ומארירים - "זהירות" מלשון זהר ואור - כל שאר המזווהות (ראה תרימ ח"א ס"ע 319 ואילך. וש"ג)], וענינו בעבודה בפועל, שקיים המצווה הוא באופן שהשפעתה ניכרת כו', היינו, שניכר שהוא יהודי שיש לו חיים ולהט בתפלין, יצנית וכיוצא בזה.

(תורת מנהם חמץ ע' 103; חז"ה ע' 241 ואילך)

ההמשכות שהיו בבית המקדש

חוורים ונמשכים גם עתה

על-ידי קריית פרשת שקלים לפני ראש חדש אדר, הנה "הימים האלה נזכרים ונמשים" (אסטר ט, כח), וכמבעואר בכתביו האריז"ל (ראה ומ"ז בס' תיקון שובבים. הובא ונתק' בס' לב דוד (להחיד"א פכ"ט), שכאשר "נזכרים" כדברי, או"ז "נעשים" - שככל המשוכות שהיו נמשכים בזמן שבית המקדש ה"י קיים, חוותים ונמשכים גם עתה.

ואף על פי שתניתן מחצית השקלה היהת בעבר הקרבת הקרבנות בבית המקדש, ואילו עכשו, כאשר ביהם"ק הרבה, לא שיר עניין הקרבת הקרבנות - הרוי ידוע (ראה גם תרימ ח"מ ע' 55). וש"ג שככל עניין החורבן הוא ריק בנסיבותיו, שכן, השיליטה של הגויים היא ריק על גשמי הדברים, ואילו ברוחניות הענינים, הנה גם עתה קיימים בהם"ק לעד ולעולם עולמיים...

בנחתית מחצית בלבד יש לו חלק בקרבנות הצלבור

הנקודה של פרשת שקלים היא - נתינת מחצית השקלה, שיש בה עניין נפלא:

כל אחד מישראל הוציאר ליתן פעם אחת בשנה מחצית השקלה. כלומר: לא זו בלבד שלא דורשים ממנה לתת מביתו או לבושו, אלא אפילו מה שצריך ליתן מממוונו, הרי זה רק מחצית השקלה - מחצית דיקא (שהרי בכתוב לא נזכר אפילו הסכום "עשר גרה"), ואילו החצי השני

